

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conceptvs Chronographicvs De Concepta Sacra Deipara

Zoller, Joseph

Augustæ, Anno 1712

VIII. In tantum dilexit eam, ut dolorem, qui ex morte Matris ejus acciderat, temperaret. Genes. c. 24. v. 67.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75950)

nare. Ad basim columnæ, cui Matrona insistebat, alligatus accubabat Leo, animalium Rex fortissimus, quasi eidem ab omnî periculo defendendæ custos exhibitus, quod scutum ex collo Belluæ pendulum fatis exprimebat, hanc continens Epigraphen: *Nemo meam Dominam contingat!*

Nonnè hanc statuem pulcherrimam, pulcherrimæ inter mulieres, Deiparæ figuram dixerimus? illius nimirum Virginis, cujus castissima ubera, melle, & lacte Divini amoris, & gratiarum Cœlestium, ac misericordiarum tandiù manârunt, & etiamnùm manant, in singulare Filiorum suorum solatium. Sed ecce! adest propè illam, imò intra Sacra ipsius viscera aliquandò accubuit *Leo*, de tribu *Judâ*. Et quid ille? monet, clamat, rugit: *Nemo meam Dominum contingat!* Audis hoc infernalis serpens? cave tibi ab hoc Leone! audisne sinuose Draco

hunc Leonis rugitum? audis invide Dæmon? audis inferne? audis Adami macula? accedite, si potestis, si audetis, si tentatis congregi cum hoc Leone! Sed *nemo meam Dominam contingat!* hæc vox est, hæc sententia, hoc monitum Leonis, de tribu Judâ, fortissimi, qui suam sic Virginem, suam Matrem custodit. Timete igitur, qui aliter sentitis, Leonem hunc vindicem, non is patietur inultam suæ Dominæ injuriam. Hinc nemo de illâ loquatur probrôsè, nemo de illâ sinistrè sentiat, nemo affricet illi originariæ labis maculam &c.

§. 7. Anagramma.

Intacta à Væ MaLI, ab ADæ 49.
Labe pVra.

Intacta à Væ mali, Virgo semper munda!

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS VIII.

§. I. Scriptura.

50. Chara VIRGO, DoLORE M EVæ Leniens.

Genes. c. 24. v. 67. *In tantum dilexit eam, ut dolorem, qui ex morte Matris ejus acciderat, temperaret.*

Dimisso in Mesopotamiam cum pretioso munerum apparatu, fidelissimo Abraham Patriarchæ vernaculo, Eliezer, ad quærendam omnî sollicitudine Virginem, quæ ejus esset tam meriti, quàm decoris, ut digna haberi posset, confors fieri Filij Abrahæ Heri sui, Isaaci, occurrit tandem, Numine sic disponente, Rebecca, pudica admodum Bathuelis filia, puella (ut Sacræ eam collaudant paginae) *decora nimis, Virgoque pulcherrima, & incognita viro &c.* Hanc porrò ex

oblato, non hominibus solùm, sed & camelis potu, agnoscens, ipsam esse mulierem, quam præparasset Dominus filio Domini sui, singulari gestiens gaudio, Bathuelem accessit, Filiam, oblatis ingentis pretij muneribus, in Isaaci Sponsam exposcens: nec magna adesse poterat difficultas, ubi Divina utrinque aderat præordinatio. Annuit igitur puella, si tamen parentes annuerent, nec recusant illi, quod Divinitus ipsis oblatum videbatur: fit valedictio, paternaque lachrymis intermixta benedictio: Abducitur à servo Rebecca, occurrit latibundus Isaac, *qui introduxit eam* (Sacrâ perhibente Historiâ) *in tabernaculum Saræ matris suæ, & accepit eam uxorem, & intantum dilexit eam, ut dolorem qui ex morte matris ejus acciderat, temperaret.*

Haud

Haud aliter dignam Filio suo Divino Matrem, Virginem quandam præparaturus Pater æternus, sive si aliter loqui placeat, Spiritus Sanctus eandem sibi Virginem in Sponsam ab æterno assumpturus, Mariam ex millibus elegit, Sanctissimorum Parentum Joachimi, & Annæ, non minoris sanctitatis filiam, puellam certè *decoram nimis, Virginemque pulcherrimam*, de qua ipse testimonium perhibet: *Pulchra es amica mea, suavis, & decora. Incognitam etiam viro*, Virgine ipsam testimonium perhibente: *quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?* Hæc igitur, cum mulier, illa esset, quam præparavit Dominus filio suo, Verbo scilicet Divino, ex eâ carnem assumpturo, introducta mox fuit in tabernaculum matris, id est, substituta in locum Evæ, communis morientium matris, quam (Mariam nempe) jam in primo suæ Conceptionis instanti, non ipse modò Spiritus Sanctus, sed & tota Sacrosancta Trinitas, ad eam dilexit, ut dolorem, qui ex morte Matris Evæ, seu peccato originali, per protoparentes nostros in totum reliquum humanum genus infeliciter transfuso, acciderat, ipsa sola præservata, sola non morientium, sed viventium mater penitus temperaret. Et sanè, quis non videt, charam hanc Virginem, in suâ Conceptione DEO præservante illam, in tantum ab eo fuisse dilectam, ut dolor Evæ penitus lenierit: cum testis omnî exceptione major, quia magnus Augustinus, id ipsum clarè affirmet, his verbis: *Maria primæ Matris damnata resolvit &c. hæc homini perditio redemptionem adduxit. Mater generis humani penam intulit mundo, Genitrix Domini nostri salutem intulit mundo: auctrix peccati Eva, auctrix meriti Maria. Eva occidendo obfuit, Maria vivificando profuit.* Quid quaeso clarius, pro conceptu nostro, dici poterat? quamvis id ipsum etiam alibi magnum hoc Ecclesiæ lumen confirmet, dicens: *Evæ plañctum Mariæ cantus exclusit.* Quantam ergo nos omnes par est concipere lætitiã, dum illa, quæ est *causa nostræ lætitiæ* concipitur, doloremque lenit, ac temperat, ex morte

hæreditariã matris Evæ conceptum? Cessare aliquandò videbatur hospitum lætitiã *deficiente vino*, in Canã Galileæ, sed ecce! *dicit Mater Jesu ad eum: vinum non habent.* Primum ergò signum à Christo editum, mutando scilicet aquam in vinum, MARIAM habuit advocatam. Sed nonnè hæc ipsa dolorem Evæ leniendo, in primo etiam illo Conceptionis suæ articulo, aquam in vinum convertit? vel maximè; dum enim Eva illa fletuum, & sudoris aquis immerisit omne hominum genus, post epulas pomi vetiti, viro suo imprudenti instructas, MARIAM primis statim epulis, quibus adfuit, id est, primo suæ creationis momento, fletum illum, & sudorem absterfit, conciliansque DEUM hominibus; ad aquam redactis, sola tantum valuit, quantum opus fuit ad aquam in vinum mutandam, ad leniendum, ac temperandum super scelere nostro dolorem, ad gratiam impetrandam. Sic nimirum *per feminam mors per feminã vitæ, per Evam interitus, per Mariam salus.* Sic *restauratur per Mariam, quod per Evam perierat.* Sic *facta est Maria restauratio faminarum, quia per ipsam à ruinã primæ maledictionis probantur esse substractæ.* Meritò ergo in tantum dilexit eam DEUS, ut dolorem, qui ex morte matris Evæ acciderat, temperaret. Hanc & nos omnî studio diligamus, si temperatum per Eam, ob scelera nostra, Numinis dolorem, ac indignationem volumus &c.

§. 2. *Authoritas.*

S. ANDREAS APOSTOLVS, VOLENS ILLIBATAM.

Sicut primus Adam formatus fuit ex terrã, antequam esset maledicta, ita secundus formatus est ex terrã Virgineã, nunquam maledictã. Abdias l. 4. Hist. in ejus gestis,

§. 3.

Cant. 6.
v. 3.
Loc. 1.
v. 34.

Jo. 2. v. 3.

Aug. 1. 3
de Symb.
c. 4.
Chrysof.
Serm. de
Genef.

Fulgent.
Serm. de
laud. M.

Serm. 55.
de Sanctis.

Serm. 18.
de Sanctis.

SI.

* * *

§. 3. *Ratio.*52. à Conceptione gaV-
DIVM.

CONCEPTIO Immaculatæ Virginis **MARIÆ** maximum toti orbi gaudium attulit, occinente id ipsum S. Matre Ecclesiâ, in hac eadem Festivitate: *Conceptio Tua, Dei genitrix Virgo! gaudium annuntiavit universo mundo; ex Te enim ortus est Sol Justitia, &c.* Atqui gaudium nobis annuntiare non potuisset, si B. Virgo in labe originali concepta fuisset Ergo &c. Probat min. Conceptio, quæ certo meerore, amaritudine, & tenebris plena est, gaudium annuntiare non potest; quod enim non habet, etiam annuntiare non potest: Atqui esse conceptam in labe originali, est esse conceptam in tenebris, & umbrâ mortis &c. adeoque meritò Maria, cum Tobîâ Seniori, lamentari potuisset c. 5. v. 12. *Quale gaudium mihi erit, quæ in tenebris sedeo, & lumen cæli non video?* Ergo, si à Conceptione **MARIÆ** toti orbi affertur gaudium, eam sine omnî labe extitisse, dicendum est.

§. 4. *Historia.*53. IMago VIRGINIS ILLIBATÆ, à
DOLore Liberans.

PROSCRIPTIS Anno 1442. Monachio Hebræis, Albertus Bavarorum Dux Serenissimus, Synagogam, quam hætenus illi incoluerant, celebri cuidam viro, Joanni Hartlieb (Aulicus medicus hic erat) dono concessit, qui sibi domicilium struens, Capellam adjunxit in foro, cum Altari, in honorem immaculatæ Conceptionis, ad omnem devotionem exstructo, ubi multa statim beneficia, imò & miracula contingebant, magnusque populi accessus indiès augebatur. Necessarium omninò videbatur, Capellam hanc reddere ampliorem; hinc domum suam omninò destruere non dubitavit devotus Medicus, ut **MARIÆ** domus

dilataretur, quam jugiter fundatam, tribus Altaribus, nec non cryptâ quâdam subterraneâ, ac insignibus Reliquiis providit. Altaris præcipui, scilicet immaculatæ Conceptionis Dedicatio, quotannis celebratur, die Lunæ, dictum Festum subsequente. Verùm, cum tempore reformantis, seu potius deformantis, proh dolor! Lutheri, Ecclesiæ quidem pars superior illæsa persisteret, Crypta verò in conservatorium rerum, ad decorem Ecclesiæ pertinentium commutaretur, adeò, ut dicta immaculatæ Virginis imago per complures Annos inhonorata, vix non oblivioni penitus traderetur, sequenstandem Anno Millesimo, Sexcentesimo, duodecimo contigit Miraculum: Cum enim Catharina Kanmerhoferin, Ordinis S. Francisci, Virginum mendicantium Monachij Soror, per Annun, & ultrà, maximo amborum genuum dolore cruciaretur, nullumque malo remedium sufficeret, fiduciam illa omnem, in **DEUM**, Sanctissimamque ejus Parentem, reposuit. Et ecce! vivis ejus menti coloribus repræsentabatur imago hujus cryptæ, licet nunquam à se visa, vel cognita, sed tantum ab alijs, quibus illa apparitionem narraverat, explicata; ipsa autem eodem, quo imago repræsentabatur, momento, ab omnî dolore, ex toto, libera remansit. Undè factum, ut excitatâ de novo, erga dictam in cryptâ imaginem devotione, locus confestim ad omnem decentiam perpurgatus, tribus fenestris illustratus, Sacristia insuper apposita fuerit, ac magnâ illuc conveniente populi frequentia, plurimis, ut antehac, beneficijs Imago claruerit. *Magist. Joannes Bartholomæus Schreckenfuess, Tract. de Cryptâ B. Virg. impresso Ingolstadij Anno 1625.*

* * *

§. 5. *Symbolum.*

54. **E**Va IMPVra, à DeIparâ Cor-
reCta.

Quæ primus patitur Tractatus menda, secundus
Corrigit, extinctis auctior hic maculis.
Sic quas prima gerit, delet correctior Eva
Posterior maculas, Numinis alma Parens.

*Libri aperti sunt, & alius Liber apertus est, qui
est visa. Apoc. 20. v. 12.*

§. 6. *Antiquitas.*

55. **M**ater à FILLâ, Vbera traDente,
LaCte sVstentata.

Sanguinis ingenui mulierem Prætor
quidam, apud tribunal suum, capi-
tali crimine damnatam, custodi carce-
ris necandam tradidit, quam ille recep-
tam non protinùs è vivis sustulit, sed
aliquali motus misericordiâ, dilatâ ad
tempus executione, aditum ad eam fi-
liæ concessit, diligenter tamen excus-
sâ, ne quid cibi inferret, sic futurum
existimans, ut, quam ipse trucidare ab-
horrebat, lentâ tandem morte, famis
inediâ consumeretur. Dies interim
complures intercesserant, cum secum
ipse quærens, quidnam esset, quòd tam-
diu captiva sustentaretur, ac superviveret?
observatâ curiosius filiâ, animad-
vertit, eam, quæ lachrymis ad matrem
aditum impetrârat, exerto illam ubere
lactare, sicque vitam protrahere peri-

turæ, quam ab ipsâ acceperat, & quæ
aliâs certo certius fame erat perimen-
da. Exemplum certè pietatis, omni-
bus triumphis famosius! quò enim
non penetrat, aut quid non excogitat
devotæ prolis erga genitricem pietas,
quæ in carcere etiam squallido dare
vitam sine cibo potuit? docuit pro-
fectò mulier hæc exemplo suo illud,
quod Paulus 1. ad Timoth. 5. filiabus
inculcat: *Discant primum domum suam
regere, & mutuam vicem reddere parentibus:
hoc enim acceptum est coram DEO.* Quid
ergo mirum, si spectaculi tanti novi-
tate ad Prætozem delatâ, & ab hoc,
ad Consulium judicium remissâ, dona-
ta est Matris salus pietati Filiæ, & ne
quid ad honorem deesset, ambæ pub-
licis alimentis imposterum sustenta-
tæ fuerunt. Ne autem tantæ rei me-
moria intercideret, loco carceris
Deæ Pietati consecrato, Ara ejusdem
illuc constituta est. *Plinius l. 7. c. 36.
Sabel. l. 3. c. 6. Valer. Max. l. 5. c. 4.*

Eandem prorsùs pietatem à filiâ
quâdem aliâ, Pero vocatâ, Cononi
Parenti suo captivo exhibitam, Hi-
storiæ produunt.

Accusent modò, si possunt, cri-
mine pessimo, peccati originalis ream
MARIAM, ejus illibatae innocentiae
hostes! sciant tamen, misericordissi-
mum Numen non statim illam, cum
alijs Adæ posteris, in conceptione,
morti addixisse, sed mox aditum Filio
concessisse, qui in primo statim in-
stanti, ejus indigentiam præventu-
rus, vulnera olim à Judæis inflig-
enda pro nutrimento obtulit, sic-
que illam, cujus materno ipse lacte,
humanâ in carne, nutriri desidera-
bat, præviâ gratitudine, sanguine
proprio sustentavit, ac, ne morte
communî per originale deleteretur,
sollicitè procuravit: ut in tam singu-
laris privilegij recordationem, MARIA
quoque jure meritò *Ara Pietatis*
dici possit.

* *
*

§. 7. *Anagramma.*56. Chara Delpara, à CasV præ-
MVnIta.*Alma DEI Virgo, ante casum præmunita!*

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deipará.

CONCEPTUS IX.

§. I. *Scriptura.*57. ASCenDensAVrora, BeLLVM
fInlens.Genes. c. 32. v. 26. *Dimitte me, jam enim
ascendit Aurora.*

Vix pedem è diversorio, sub ipsis
adhuc obscuræ noctis tenebris,
Jacobus in itinere constitutus
extulerat, & ecce! occurrens ei vir
(Angelus Domini) *luctabatur cum eo*
usque manè. Nec ista cessavit inter æ-
mulos colluctatio, usque ad ascensum
rutilantis Auroræ, ad cujus amœnam
præsentiam, mox quasi victus in prælio
Angelus, dimissionem à Jacobo petijt:
*dimitte me, inquit, jam enim ascendit
Aurora &c.* Respondente autem Jaco-
bo: *Non dimittam te, nisi benedixeris mihi
&c. benedixit ei in eodem loco.*

v. 29.

Vix Adamus è limo terræ, & Eva
ex costa Adami processerant, & ecce!
luctabatur paulo post cum illis Ange-
lus, ob perditam tam citò primam in-
nocentiam, ac perpetratum vetiti po-
miesum, qui idcirco, jussu Divino,
flammeo eosdem gladio è paradiso
voluptatis proscribens, à luctâ hac,
nullo unquam tempore, in posteris
cessavit, nisi ad ascensum felicissimæ
Auroræ, Beatissimæ nimirum Virginis
Deiparæ, in Annæ utero conceptæ,
juxta illud: *quæ est ista, quæ progreditur,
quasi Aurora consurgens?* Enimverò, si
D. nostro Bernardo fides, *Aurora*
*semper noctem sequitur, nox præcedit Auro-
ram. Quid autem est nox frigida, & obscu-
ra, nisi originale peccatum, frigidum concu-*

Cant. 6.
v. 9.Serm. 4.
super
Salve.

*piscentiâ, obscurum ignorantia? Tu ergo pro-
cessisti, ut aurora lucida, & rubicunda, quia
superatis originalibus peccatis, in utero ma-
tris nata es lucida cognitione veritatis, &
rubicunda amore virtutis. Nec sine my-
sterio Auroræ nomen sortita est MARIA,
in Conceptione suâ, hæc enim, ut
Petrus noster Damianus ait, est Aurora,
quam sequitur, imò, de quâ nascitur Sol ju-
stitiæ. Nam sicut Aurora terminum noctis,
diei principium adesse testatur, sic & Virgo,
noctem extulit sempiternam, & de die diem,
de terrâ suæ virginittatis exortum, terris in-
fudit: quod Seraphicus Bonaventura confirmat dicens: O Beata Virgo, tu
es Aurora, de Sole procedens, & ortum Solis
præveniens, & in lumine Solis diem nuntias.
Et sanè sicut Aurorâ micante, suas re-
petere latebras solent bestiæ lucifugæ,
ita & ad MARLÆ primordia, dæmonum
omnes acies tenebricosæ consulue-
runt sibi fugâ. Exhorrescunt nimi-
rùm dæmones hanc mysticam Auro-
ram, haud aliter, ac nocturni adulteri,
quî suis nefandis facinoribus noctis te-
nebras prætendentes, ejus, quam ocu-
lis corporeis intuemur, auroræ lucem
reformidant, atque odio prosequun-
tur, quâ proinde appetente, nè suis in
maleficijs deprehendantur, quam ci-
tissimè diffugiunt, ut bene Speculum
illud Patientiæ Jobus dixerit: *Si subito
apparuerit aurora, arbitrantur umbram
mortis.* Quòd si dæmones hujus Sa-
cratissimæ Auroræ lucem tantoperè
pertimescunt, quomodò ergo fieri po-
tuit, ut ejus potiundæ, aut per inflit-
tum originale vulnus debellandæ po-
testa-*

Serm. 40.
de af-
tumpr.In Spec.
Virg. c.
9.

c. 24. v. 17.